

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP Sayı : 156
Tarih: 12.07.2008

2535

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Sayın Beşir ATALAY tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Fatma KURTULAN
Van Milletvekili

Kars'ın Digor ilçesinde bundan 15 yıl önce 14 Ağustos 1993'te gıda ambargosu ve yayla yasağı başta olmak üzere yaşanan hak ihlallerini protesto amacıyla kalabalık bir kitle, ilçe merkezine yürümek istediği sırada güvenlik güçleri bunu engellemek için ateş açmıştır. Açılan ateş sonucu Gülcan Çağdavul, Selvi Çağdavul, Yeter Kerenciler, Necla Geçener, Zarife Boylu, Erdal Buğan, Zeynep Çağdavul, Hacer Hacıoğlu, Suna Çidemal, Fatma Parlak, Faruk Aydın, Cemil Özvarış, Gıyasettin Çalışçı, Hasan Çağdavul, Süleyman Taş, Nurettin Orun, Tütiye Talan isabet eden kurşunlarla yaşamını yitirmişti. Otopsi raporlarına göre; bu 17 ölümden de kurşun girişleri nokta atışı şeklinde tabir edilen baş ve göğüs hizasındadır.

Yüzlerce insanın gözaltına alınması ile sonuçlanan bu olayda, bir o kadar da insan yaralanmış ama korkularından hastanelere gidemediklerinden kayıtlara 67 yurttaşımız yaralı olarak geçmiştir. Olayda yaralananlar götürüldükleri hastanelerde de kaba uygulamalara maruz bırakılmıştır.

O tarihte Şırnak Milletvekili olan Sayın Mahmut ALINAK ve beraberindeki heyet, bölgeyi ziyaret etmiş, görüştüğü kişilerin; kendisine, yaralılara kan vermek üzere toplanan insanların kan vermelerinin engellenmeye çalışıldığını söylediğini ve Kars Valisi ile yaptıkları görüşmede Valinin, 'bizimkiler gerçekleştirdi' dediğini aktarmıştı.

Olayın hemen ardından; ölenlerin yakınlarıyla ve olayda yaralananlar, güvenlik kuvvetleri hakkında 15 Ağustos günü suç duyurusunda bulunurken, göstericilerle ilgili de 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefetten soruşturma açılmıştı.

Kars Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Özel Harekât Şube Müdürlüğü'nde görevli 8 polis memuru hakkında 'kasten adam öldürmek' ve 'kasten adam öldürmeye teşebbüs' suçlarından başlatılan soruşturma ve akabinde açılan dava süreci 14 yıl sürmüş ve Kars Ağır Ceza Mahkemesince sanık polisler hakkında beraat kararı verilmiştir. Dava dosyası şu an Yargıtay aşamasındadır.

Yargılamanın uzamasından kaynaklı olarak maktüllerden 7'sinin yakını, yaralılardan da 8 kişi, davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) taşıdı. AİHM ise, Türkiye'ye "sulh" teklifinde bulundu. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti AİHM'e gönderdiği cevapta teklifi kabul ederek şu beyanlarda bulundu: "Hükümet, mevcut Türk mevzuatına ve böylesi eylemleri önleme hususundaki kararlılığına rağmen aşırı güç kullanımı neticesinde ölümle

sonuçlanan münferit olaylardan üzüntülüdür. Ölümle sonuçlanan aşırı ve orantısız güç kullanılması, sözleşmenin 2. maddesinin ihlalini oluşturduğu kabul edilmektedir. Hükümet gelecekte yaşama hakkına saygı gösterilmesi, soruşturmaların etkin bir şekilde yapılması yükümlülüğü dahil olmak üzere gerekli talimatları yayımlamayı ve tedbirleri almayı üstlenmektedir. Ayrıca bununla bağlantılı olarak şu ana kadar alınan yeni yasal ve idari önlemlerle meydana gelen ölüm olaylarında bir azalma ve daha etkin soruşturma yürütülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin başvuruculara belirlenen miktarı ödemeyi teklif ettiğini beyan ederiz." Ayrıca 10 maktûlün yakını ve 10 yaralının AİHM'deki başvurularının devam ettiği bilinmektedir.

Sorular

1-AİHM'de görülmekte olan davaların akıbeti ne durumdadır? Hükümet AİHM'e gönderdiği yükümlülük yazısının gereğini yerine getirmiş midir? Toplam kaç aileye, ne kadar tazminat ödemesi yapılmıştır?

2-Digor'da meydana gelen olaylar sırasında kaç insan sakat kalarak çalışamaz duruma gelmiştir? Bu insanların tespiti yapılarak gerekli yardımlar sunulmuş mudur?

3- O dönemde yargılanan polislerden halen görevde olan veya terfi eden var mıdır?

4-Hükümet 15 yıl önce Digor'da meydana gelen üzücü olayların bir daha tekerrür etmemesi için ne tür önlemler almıştır?

5-Türkiye 15 yıl önce meydana gelen olayla ilgili olarak AİHM'e gönderdiği yazıda "Bu tür olayları önlemede kararlı olduğunu" bildirmesine karşın, son günlerdeki yaşam hakkı ihlallerinden de anlaşılacağı üzere halen orantısız güç kullanımının sürmesini nasıl izah edeceksiniz?